

El Ferrador, general carlí

Aquell bon amic amb qui jo conversava en la Font d'En Segures, després de contemplar llarga estona el paisatge obert i abrupte del Montgrat que s'hi albira, em digué:

- Les guerres carlines tindrien aci, segurament, un escenari ben muntat.

- La primera guerra, sempre; la de Cabrera. I la Font d'En Segures coneixé eixa guerra i personal, el incli urbà, veixqué trionfs i reversos per la tal causa, puix que no l'ou una lluita de trinxeres, sino de laccions i de corredisses.

Conte'm, amic; sempre interessa recordar ja que no és possible veuure la historia,

- En llarga, aquesta guerra de les guerres carlines - vaig dir: [trista. Li contaré una petita part de la que correspon al general En Josep Liralles, de sobrenom El Ferrador.

- Veuem, amic.

+ + +

En Josep Liralles, qui de simple voluntari

aplegà a veure la Comandancia General del Regne de València, i i xqué del seu poble, la colindant Vilafranca del Cid, per a veure el Rei a Madrid en el cas d'Alabarderós. L'historiador de Córdoba, en la seua obra Vida Militar y Política de Cabrera, diu que Miralles fou soldat de cavalleria durant la lluita de 1808 contra el francès, naturalment. I se'n va anar: « Perquè després la llicència absoluta, es casà i marxà a Benassal on residia quan es publicà la Constitució de 1812. Incorporat a les files realistes que comandava En Ramon Claramó en 1821, obtingué el nomenament d'alféris amb destinació a l'esquadro de llancers comandat pel comte de Castellor. Acabada la campanya en 1823, tingué algunes respostes acalorades amb el seu cap, i a Vilafranca del Penadés fou processat i expelit del cas. Tornà a Benassal i hi va per maneixer dedicat al treball del seu ofici fins el dia 10 de novembre de 1833, que passà a Llorella i prengué les armes en defensa de En Carles. Després de la derrota de Calanda, aconseguí reunir 15 o 20 cavalls, i en 1836 comandava ja una columna bastant respectable ».